

**Forskelle i forbrugs-
sammensætningen i
forskellige
husstandstyper**

Børnefamilierne sparer på drikkevarer, tobak og bolig

Forbrugsundersøgelsen 1995-97 (opgjort i 1996-niveau) viser bl.a., at for familier bestående af 2 voksne med børn udgør forbruget af drikkevarer, tobak samt bolig-udgifterne en mindre andel af det samlede forbrug end for andre familietyper. Til gengæld har disse børnefamilier forholdsvis store udgifter til transport samt til 'andre varer og tjenester', herunder daginstitutioner. Enlige uden børn har især store udgifter til boligen, men bruger så til gengæld forholdsvis mindre på transport. For enlige med børn er især udgifterne til fødevarer, beklædning, bolig og fritidsudstyr mv. samt daginstitutioner mv. store, mens der så til gengæld spares på transportudgifterne. Parfamilier uden børn har relativt store udgifter indenfor transportområdet, herunder til køb af bil, men bruger til gengæld mindre på bl.a. beklædning, på fritid samt på andre varer og tjenester.

Det bemærkes, at inddelingen i husstandstyper udelukkende er sket ud fra personernes alder, hvor personer under 18 år opfattes som børn. Gruppen af *Øvrige husstandstyper* omfatter bl.a. husstande bestående af et forældrepar med hjemmeboende børn på 18 år eller mere.

Tabel 1.

Forbruget og dets fordeling i forskellige husstandstyper 1996

	Alle hus- stands- typer	Enlige uden børn	Enlige med børn	2 voksne uden børn	2 voksne med børn	Øvrige hus- stands- typer
	Kroner pr. husstand					
Samlet indkomst	357 853	188 891	262 373	408 885	529 419	627 147
Indkomstskatter mv.	112 573	57 625	68 442	129 365	170 014	202 447
Forbrug	200 178	121 305	188 558	220 725	282 804	311 459
	Pct. af samlet forbrug					
A. Fødevarer	11,9	10,5	13,4	11,4	13,1	12,5
B. Drikkevarer og tobak	5,6	5,8	5,4	6,0	4,9	6,2
C. Beklædning og fodtøj mv.	5,6	5,1	7,6	4,8	6,7	5,8
D. Boligbenyttelse	21,7	27,1	23,1	21,7	18,3	19,0
E. Elektricitet og brændsel	6,6	7,7	6,1	6,6	5,9	6,5
F. Boligudstyr, husholdningstjenester mv.	6,2	5,7	5,8	6,4	6,8	5,2
G. Medicin og lægeudgifter	2,3	2,2	2,3	2,9	1,7	2,1
H. Anskaffelse af transportmidler	6,2	3,6	1,7	8,2	6,7	5,7
I. Anden transport og kommunikation	10,8	9,8	7,7	11,0	11,1	13,0
J. Fritidsudstyr, underholdning og rejser	11,0	11,8	13,7	10,4	10,6	11,8
K. Andre varer og tjenester	12,0	10,7	13,3	10,8	14,2	12,2

Undersøgelsens hovedbegreber

Tabel 2 giver en oversigt over undersøgelsens hovedbegreber. For hver husstand er der etableret en sammenhæng mellem indkomster og udgifter. Det har været nødvendigt at oprette posten *Andre indkomster og afstemning*, der ud over mindre betydningsfulde indkomstarter også opsamler differencer, der bl.a. er opstået pga. dataenes forskellige periodisering.

Opsparingen er i undersøgelsen opgjort residualt - dvs. som forskellen mellem indkomster og udgifter. Det indebærer, at alle eventuelle fejl i indkomster og udgifter opsamles i opsparingsposten, der derfor har en større usikkerhed.

Ud over indkomster og udgifter er der i undersøgelsen opgjort udvalgte *Indirekte tilskud fra det offentlige*. Tilskuddet er beregnet som de samlede udgifter ved tilvejebringelsen af disse ydelser fratrukket husstandenes eventuelle egenbetaling.

Endelig er der foretaget en beregning af forbrugets indhold af *produktions- og importskat* (moms og punktafgifter mv. - tidligere kaldt indirekte skatter).

Tabel 3 bringer en mere detaljeret oversigt over forbruget i forskellige husstande fordelt efter den samlede husstandsindkomst. Ved vurderingen af tabellens tal skal man huske på, at husstandene adskiller sig fra hinanden på andre måder end ved størrelsen af husstandsindkomsten. Således består husstande med en forholdsvis lav indkomst ofte af kun 1 person, mens husstandene med en høj samlet indkomst ofte består af 2 erhvervsaktive voksne samt eventuelle børn. I disse større husstande er der altså flere personer om at dele en bestemt forbrugsudgift.

Sådan får De mere information

Detaljerede opgørelser fra forbrugsundersøgelsen vil blive offentliggjort i serien *Indkomst, forbrug og priser* (Statistiske Efterretninger). Materialet er dog så omfattende, at kun en begrænset del kan publiceres. Der er på servicebasis mulighed for at få dannet specialtabeller mv. Der er udarbejdet en brochure herom, der kan fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

Danmarks Statistik har udarbejdet en omfattende metodebeskrivelse, der udgives i dag, *Forbrugsundersøgelsen. Metodebeskrivelse. Fra dataindsamling til offentliggørelse*. Bogen er på 85 sider. Den kan bestilles ved henvendelse til Danmarks Statistik, Publikationssalg, tlf. 39 17 34 20. Pris 155 kr. plus 20 kr. i forsendelsesgebyr.

Kilder og metoder

Forbrugsundersøgelsen er en stikprøveundersøgelse. I alt blev der udtrukket 5.189 husstande, hvoraf 3.438 indgår i den endelige opgørelse. Deltagerprocenten er derfor på 66,3 pct.

Opgørelsen bygger på et omfattende interview samt på de deltagende husstandes detaljerede regnskabsføring i en 2-ugers periode. Disse oplysninger er så suppleret med registerbaserede oplysninger om bl.a. indkomster og skatter.

Oplysningerne er indsamlet i 1995-1997, men er ved offentliggørelsen omregnet til bedst muligt at svare til situationen i 1996. Det bemærkes, at fordi data er indsamlet over 3 år, kan man ikke umiddelbart tolke en ændring i indeværende opgørelse i forhold til den forrige 1995-opgørelse som en ændring i forbruget mellem de 2 år. Hertil kommer, at der er foretaget visse mindre revisioner i indeværende opgørelse i forhold til den forrige.

Næste offentliggørelse

Forbrugsundersøgelsen 1996-98 forventes offentliggjort i begyndelsen af år 2000.

Henvendelse

Bo Møller, tlf. 39 17 34 11, bom@dst.dk

Tabel 2.

**Indkomster, skatter, forbrug mv. fordelt efter hovedpersonens
socioøkonomiske status 1996**

	Alle	Selv- stændig	Lønmodtager			Arbejds- løs	Uddan- nelses- søgende	Pensio- nist eller efter- løns- modtager	Ude af erhverv i øvrigt
			Højeste niveau	Mellem- niveau	Grund- niveau				
Kroner pr. husstand									
A. Erhvervsindkomst	234 185	350 703	512 854	408 302	308 207	55 774	28 960	6 535	30 928
Løn mv.	219 252	128 648	508 339	400 772	305 844	61 172	26 739	5 121	29 100
Virksomhedsoverskud mv.	14 933	222 055	4 514	7 530	2 363	-5 398	2 220	1 414	1 828
B. Formueindkomster i alt	26 432	35 037	42 271	31 353	23 389	17 761	2 055	25 433	14 438
Beregnet husleje af egen bolig	18 962	26 892	29 156	25 873	19 215	12 696	500	14 932	5 385
Rente- og aktieindkomst	6 397	5 990	11 399	4 832	2 881	4 001	1 434	9 849	8 509
Formueindkomst i øvrigt	1 073	2 155	1 716	648	1 293	1 064	121	652	544
C. Overførsler fra private	15 420	20 821	11 990	11 239	9 065	8 085	9 782	25 777	23 153
D. Overførsler fra det offentlige	70 846	38 998	32 390	32 328	43 580	163 287	59 522	125 354	116 339
E. Andre indkomster og afstemning	7 239	15 542	6 996	4 301	4 111	7 577	4 044	10 705	9 159
F. Kapitaloverførsler til husstanden	3 732	5 676	5 627	5 231	4 100	1 683	1 230	2 497	651
G. Samlet indkomst (A+B+C+D+E+F)	357 853	466 777	612 127	492 753	392 451	254 167	105 593	196 302	194 667
H. Indkomstskatter mv.	112 573	146 063	215 082	161 070	125 997	69 192	21 782	51 280	48 286
I. Private renteudgifter mv.	26 417	41 453	52 251	40 836	32 062	18 210	2 002	6 056	8 182
J. Disponibel indkomst (G-H-I)	218 863	279 260	344 794	290 847	234 392	166 765	81 809	138 966	138 199
K. Udbetalinger fra kapitalpensioner, netto	1 326	326	0	952	315	4 478	0	3 469	0
L. Beløb til rådighed i alt (J+K)	220 188	279 586	344 794	291 799	234 707	171 243	81 809	142 435	138 199
M. Bøder, gebyrer af skattekarakter mv.	137	181	200	181	181	152	126	30	130
N. Gaver, velgørenhed	1 935	1 184	2 823	1 549	1 135	1 398	620	2 889	3 099
O. Kontingent til foreninger	3 556	3 517	6 329	5 215	4 825	3 610	1 026	749	1 332
P. Nettoopsparing	14 382	38 818	45 956	30 703	14 937	550	-29 611	2 423	-30 695
Q. Forbrug i alt (L-M-N-O-P)	200 178	235 886	289 487	254 152	213 629	165 534	109 647	136 344	164 333
Betalt forbrug af varer og tjenester	178 994	207 537	254 134	222 990	192 385	151 838	109 035	121 161	157 804
Heraf privat salg af løsøre (negativt forbrug)	-1 292	-2 815	-1 270	-1 918	-1 265	-3 004	-446	-824	-157
Beregnet husleje af egen bolig	18 962	26 892	29 156	25 873	19 215	12 696	500	14 932	5 385
Naturalieindkomst	2 222	1 458	6 197	5 289	2 030	1 000	113	251	1 144
Fødevarer	23 725	28 973	33 577	28 877	25 091	21 041	12 534	16 685	20 877
Drikkevarer og tobak	11 221	12 328	15 703	12 867	11 855	12 469	6 230	8 131	10 378
Beklædning og fodtøj mv.	11 263	12 053	18 329	16 868	12 333	5 356	8 192	5 863	9 623
Boligbenyttelse	43 519	47 610	56 862	50 305	42 947	37 584	21 184	39 108	38 007
Elektricitet og brændsel	13 226	15 010	17 604	14 339	12 836	10 928	6 506	12 544	10 210
Boligudstyr, husholdningstjenester o.lign.	12 437	17 418	18 759	14 663	13 631	8 179	4 136	7 863	11 966
Medicin og lægeudgifter	4 583	4 204	6 253	4 999	4 287	6 605	1 635	4 407	3 342
Anskaffelse af transportmidler	12 453	21 147	17 124	17 603	14 480	8 984	3 836	6 138	8 451
Anden transport og kommunikation	21 598	22 017	35 564	30 724	24 383	18 845	11 897	10 678	16 132
Fritidsudstyr, underholdning og rejser	22 118	24 034	32 515	27 779	24 939	19 703	18 119	12 765	18 541
Andre varer og tjenester	24 034	31 092	37 198	35 128	26 848	15 842	15 379	12 163	16 806
Indirekte tilskud fra det offentlige i alt	34 056	37 911	45 791	46 263	35 784	28 926	41 408	18 976	46 829
Indirekte tilskud vedrørende børnepasning	8 567	13 154	14 025	15 831	9 792	10 038	2 941	180	15 653
Indirekte tilskud vedrørende uddannelse	15 127	16 506	23 512	22 303	18 389	11 576	35 206	1 253	22 568
Indirekte tilskud vedrørende sundhed	10 362	8 252	8 254	8 129	7 604	7 311	3 261	17 543	8 607
Produktions- og importskatter i alt	49 016	60 791	70 776	62 362	53 971	40 564	22 156	31 405	39 046
Moms	27 128	32 258	40 660	34 378	29 407	22 484	14 533	17 170	22 953
Punktafgifter mv.	19 197	25 082	25 872	24 785	22 112	16 068	6 850	11 838	14 235
Ejendomsskatter	2 691	3 451	4 244	3 200	2 451	2 013	773	2 397	1 857
Antal									
Antal personer i husstanden	2,1	2,5	2,6	2,6	2,4	2,0	1,3	1,4	2,2
Heraf voksne	1,6	1,8	1,9	1,8	1,8	1,6	1,2	1,4	1,4
Antal husstande i undersøgelsen	3 438	167	459	423	1 268	129	121	727	144
Antal husstande i Danmark - tusinder	2 441	137	290	259	826	87	76	661	105

Tabel 3.

Forbruget fordelt efter samlet husstandsindkomst 1996

	Alle	Under 100 000 kr.	100 000- 199 999 kr.	200 000- 299 999 kr.	300 000- 399 999 kr.	400 000- 499 999 kr.	500 000 kr. og derover
	Kroner pr. husstand						
Samlet indkomst	357 853	72 900	147 348	247 138	349 233	449 616	681 632
Beløb til rådighed	220 188	55 216	106 935	162 270	223 591	269 978	390 722
Nettoopsparing	14 382	-26 658	-12 377	-6 273	13 153	21 360	64 004
Forbrug i alt	200 178	80 635	116 441	164 265	204 454	240 818	317 557
11 Fødevarer	23 725	9 929	14 692	19 315	24 973	28 695	36 236
12 Ikke-alkoholiske drikkevarer	2 830	1 630	1 668	2 297	3 102	3 449	4 255
21 Alkoholiske drikkevarer	4 560	1 801	2 589	3 333	4 716	5 177	7 749
22 Tobak	3 831	1 542	3 073	3 892	4 498	4 525	4 314
31 Beklædning mv.	9 211	4 969	4 650	6 824	8 519	10 100	16 690
32 Fodtøj mv.	2 052	984	1 189	1 540	2 075	2 295	3 442
41 Husleje, fast leje af sommerhus mv.	13 522	16 500	19 367	17 925	13 664	8 205	5 940
42 Beregnet husleje af egen bolig mv.	21 749	69	8 977	14 927	21 454	28 835	41 409
43 Reparation og vedligeholdelse af bolig	3 764	163	1 790	2 093	3 200	5 026	7 523
44 Tjenester i forbindelse med bolig	4 484	1 313	3 209	4 095	4 800	5 237	6 204
45 Elektricitet og brændsel	13 226	5 012	10 274	11 621	12 873	14 990	18 498
51 Møbler og gulvtæpper mv.	4 894	1 086	2 059	4 012	4 526	6 049	8 963
52 Gardiner, sengelinned o.l.	941	198	358	1 226	779	1 245	1 424
53 Husholdningsmaskiner o.l.	1 757	337	817	1 360	1 867	1 983	3 171
54 Service, køkkenudstyr, badeværelsesudstyr	1 141	363	613	1 008	1 104	1 350	1 871
55 Husholdnings-, haveredskaber	1 292	425	484	688	1 244	2 724	2 079
56 Andre varer og tjenester til husholdningen	2 413	625	1 266	1 826	2 131	3 001	4 295
61 Medicin, vitaminer, briller o.l.	2 676	654	1 730	3 297	2 659	3 236	3 325
62 Læge, tandlæge o.l.	1 823	388	972	1 562	2 134	2 262	2 819
63 Hospitaler o.l.	85	0	51	87	180	25	114
71 Anskaffelse af transportmidler	12 453	1 168	2 883	8 077	13 968	18 184	24 499
72 Drift af transportmidler	14 160	1 706	4 294	9 666	15 563	20 502	26 585
73 Køb af transportydelser	3 387	3 566	2 241	3 099	3 236	3 130	5 021
81 Kommunikation	4 051	2 297	3 139	3 826	4 209	4 523	5 215
91 Elektronisk fritidsudstyr o.l.	4 479	5 285	2 829	3 241	3 958	5 486	6 821
92 Musikinstrumenter, både mv.	566	200	79	331	284	339	1 611
93 Sportsudstyr, legetøj, planter, kæledyr mv.	4 283	1 433	1 973	3 129	4 452	5 437	7 514
94 Forlystelser, tv-licens o.l.	6 266	2 913	4 190	5 823	6 574	6 576	9 155
95 Bøger, blade, papir o.l.	3 948	2 615	2 978	3 379	4 232	3 940	5 536
96 Pakkede ferierejser	2 576	966	1 309	2 042	3 053	2 800	4 283
97 Undervisning	728	627	295	575	874	595	1 321
98 Restauranter, hoteller o.l.	7 352	4 964	3 676	6 063	6 704	8 587	12 479
99 Andre varer og tjenester	15 954	4 908	6 730	12 089	16 854	22 315	27 201
	Antal						
Antal personer i husstanden	2,1	1,0	1,3	1,8	2,3	2,7	3,1
Heraf voksne	1,6	1,0	1,2	1,5	1,8	2,0	2,2
Antal husstande i undersøgelsen	3 438	161	754	618	489	453	963
Antal husstande i Danmark - tusinder	2 441	114	641	457	327	307	595